

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/08/2022 17:02
Sayı: E-120.07-1068170

PATARA

Sayı : E-85112434-610-2764788

Konu : Soru Önergeleri

7/48339 - 40 GK 11

7/48343-46 GK 11

7/49525 GK 12

7/55363-64 GK 36

7/55920 GK 38

7/55924 GK 38

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi , : a) 03.08.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0849330 sayılı yazınız.
b) 02.09.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0865433 sayılı yazınız.
c) 28.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0935015 sayılı yazınız.
ç) 30.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0935643 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (21 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B6948C2B-4004-4656-B4BD-A7EF41D2204D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurhan TAMER
Araştırmacı

Türkiye

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN 7/48340 ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Van ili, İpekyolu ilçesinde 4 kilise, 1 manastır, 2 şapel, Başkale ilçesinde 3 kilise, Çatak ilçesinde 7 kilise, Erciş ilçesinde 2 kilise, Gevaş ilçesinde 6 kilise, 2 manastır, 9 şapel, Gürpınar ilçesinde 2 manastır, 1 şapel, Muradiye ilçesinde 2 kilise, Edremit ilçesinde 6 kilise, Bahçesaray ilçesinde 3 kilise, 1 manastır, 2 şapel, Tuşba ilçesinde 3 kilise, 1 manastır yer almaktadır. Van ili ve ilçelerinde toplamda 36 kilise, 7 manastır ve 14 şapel korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Bu kilise ve manastırlardan Akdamar, Çarpanak, Adır adalarında bulunan yerler ayrıca 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiş olup Gevaş ilçesi İnköy tarafı da 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescillenmiştir.

Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarına zarar verilmesi durumunda 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun" 9'uncu ve 65' inci maddesi kapsamında işlemler yürütülmektedir.

Van ilinde korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil işlemi tamamlanmış kilise ve diğer tarihi yapılar dışında, ortaya çıkabilecek veriler doğrultusunda tespit çalışmaları halen devam etmektedir.

Varank Vank Manastırı (Yedi Kilise), Tuşba ilçesi, Bakraçlı Mahallesi, 1056 numaralı parselde kayıtlı, özel mülkiyete ait olup Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 17.06.1997 tarihli ve 1978 sayılı kararı ile tescillenmiştir. Yapıya ilişkin restorasyon projesi Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 05.04.2012 tarihli ve 140 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

St. Thomas Manastırı, Gevaş ilçesi, Altınsaç mahallesi, 101 ada, 121 parselde kayıtlı, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olup Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 23.11.2011 tarihli ve 7 sayılı kararı ile tescillenmiştir.

St. Bartholomeus Manastırı, Başkale ilçesi Albayrak mahallesi 112 ada, 93 numaralı parselde kayıtlı, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olup Van Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 15.05.2008 gün ve 221 sayılı kararı ile tescillenmiştir.

Lim Manastırı, Tuşba ilçesi Adır Adası, Yaylıyaka mahallesi 109 ada, 1 numaralı parselde kayıtlı, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olup Diyarbakır Kültür ve

Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 05.04.1990 gün ve 427 sayılı kararı ile tescillenmiştir.

Ctouts Manastırı ve St. Jean Kilisesi, Tuşba ilçesi Çarpanak Adası, Dibekdüzü mahallesi 108 ada, 1 numaralı parselde kayıtlı, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olup Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 05.04.1990 tarihli ve 423 sayılı kararı ile tescillenmiştir.

Söz konusu yapıların korunmasına yönelik hazırlanacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ilgili idarelerce hazırlanmasından sonra Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğüne gönderildiği takdirde değerlendirilecektir.

Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce, kültürel mirasımızın sürdürülebilir korunmasına, toplumsal kültürel kimliğimizin geliştirilmesine ve yaşatılarak gelecek kuşaklara aktarılmasına yönelik, hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm tescilli taşınmaz kültür varlıklarının restorasyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Genel Müdürlükçe, tescilli kültür varlıklarının koruma ve onarım çalışmaları ilgili mevzuatı çerçevesinde ve yıllık yatırım programları kapsamında etaplandırılarak, ödenekler nispetinde değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

Yukarıda anılan yapıların korunmasına yönelik önlemler kolluk kuvvetlerince alınmaktadır. Yapılara ilişkin talepler iletilindiğinde ilgili Kurul Müdürlüğünün görev yetki ve sorumluluk alanında kalan konularda 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında iş ve işlemler yürütülmektedir.

Yapılan incelemelerde ve gelen ihbarlar kapsamında herhangi bir tahribat veya kaçak kazının tespit edilmesi durumunda, adli birimlere suç duyurusunda bulunulmakta olup kaçak kazı çukurları Van Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu kararları doğrultusunda müze müdürlüğü denetiminde kapatılmaktadır.

Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü tarafından ilgili Kanun ve mevzuat kapsamında tespit-tescil çalışmaları devam etmekte olup taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına yönelik talepler için de konuların Müdürlük uzmanlarınca incelenmesi akabinde yapılması gerekli işlemler titizlikle yerine getirilmektedir.

2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"nun 12'nci maddesinde "Özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca ayni, nakdi ve teknik yardım yapılır" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan "Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik" gereğince; gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için Bakanlığımızca maddi destek sağlanmaktadır.

Van ilinde tarihi, kültürel ve doğal mirasını korunması amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile iki arkeolojik kazı çalışması ve Bakanlığımız izinleriyle üç yüzey araştırması çalışması sürdürülmektedir.

Van ilinde yürütülen kazı çalışmaları:

Bakanlığımız ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi adına Prof. Dr. Rafet Çavuşoğlu başkanlığındaki Gürpınar ilçesinde yer alan Çavuştepe Kalesi kazısı çalışmaları 2015 yılından itibaren sürdürülmektedir.

Bakanlığımız ve Atatürk Üniversitesi adına Prof. Dr. Mehmet Işıklı başkanlığında Tuşba ilçesinde yer alan Ayanis Kalesi kazısı çalışmaları 2014 yılından itibaren sürdürülmektedir.

Bakanlığımız izinleri ile Van ilinde yürütülen yüzey araştırması çalışmaları:

Dr. Öğr. Üyesi Gülan Ayaz başkanlığında Gevaş, Bahcesaray, Çatak ilçelerinde "Van ili, Gevaş, Bahcesaray, Çatak ilçeleri Başlangıcından Demirçığ Sonuna Kadar",

Doç. Dr. İsmail Baykara başkanlığında Van ilinin tüm ilçelerinde "Neojen ve Pleistosen Dönemler" ve

Dr. Öğr. Üyesi Bilcan Gökçe başkanlığında Tuşba ve Muradiye ilçelerinde "Arkeolojik ve Epigrafik Bulgular Işığında Van Gölü Havzası Urartu Dönemi Yol Güzergâhları"

yüzey araştırmaları yürütülmektedir.